

Padden in de put

Michel Barendse vindt grote aantallen amfibieën die tijdens de trek in trottoirkolken terecht komen. Hoog tijd voor een experiment met paddenopritten.

Tekst Michel Barendse Beeld Martin Stevens

Op een mooie dag in maart loop ik langs een watergang in de wijk Klapwijk bij mij in de buurt, trek een willekeurige trottoirkolk open en wordt vriendelijk aangestaard door een pad. Oh!?

Put na put gaat open, pad na pad ziet opeens weer daglicht. Ruim 70 putten en 76 levende dieren verder stopte de teller: 75 padden en 1 Kleine watersalamander. Het merendeel van de watersalamanders heb ik waarschijnlijk gemist door het spiegelende wateroppervlak in de put. Op de bonnefooi scheppen was geen feest, vanwege de vrolijk gekleurde zakjes met hondenoep die rondredren. De padden waren meestal met z'n tweeën en in één put was het wel heel gezellig: vier paar dieren. Daarnaast vond ik er vijf die het avontuur niet hadden overleefd, waarvan één in een put vol verfsteden.

PADDENOPRIT

Deze cijfers wekten niet alleen bij mij en belangstellende buurtbewoners verbazing, maar ook bij mijn collega's van de gemeente, die voor het eerst van die putpadden hoorden. Wat doe je er aan? Fijnmazige roosters plaatsen, zoals in Delft en Den Haag? Het is veel werk om ze te plaatsen en weer weg te halen, en permanent laten zitten leidt gemakkelijk tot verstopping. Mijn collega's van wijkbeheer werden niet gelukkig van dit idee.

Zou een paddenoprit, een verlaagde constructie aan weerszijde van de trottoirkolk, een oplossing kunnen zijn? Zo werd in samenwerking met de firma Giverbo een paddenoprit ontworpen, compleet met paddenlogo. In het voorjaar van 2011 zijn vlak voor de paddentrek bij 25 trottoirkolken paddenopritten geplaatst. Ter vergelijking heb ik 45 onbehandelde putten bekeken. In alle putten werd een plankje gegooid bij wijze van reddingsvlot, want veel padden sterven in putten door verdrinking.

INSPECTIE

In maart en april heb ik viermaal alle 70 putten geïnspecteerd. Door het gortdroge voorjaar stonden alle putten droog en konden ook de salamanders makkelijk worden waar-

genomen. Dit leverde 78 dieren op. In de meeste gevallen één dier en één keer acht.

Er bleken toch nog dieren in de putten met paddenopritten te vallen. Weliswaar minder dan in putten zonder voorzieningen, maar niet zo spectaculair om de wijk ermee vol te leggen. Daarvoor is de investering toch te groot. Uit de statistische toetsing van mijn telgegevens blijkt dat het gemiddeld aantal dieren in putten met of zonder paddenopritten niet significant verschilt.

De vraag is dus welke oplossingen we nog meer kunnen bedenken. Waar wegen met een berm aan een sloot grenzen, kun je de weg opsluiten zonder stoepranden. Je laat het hemelwater gewoon over de berm afstromen. Waarschijnlijk is het ook beter voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Bovendien nemen de beheerkosten af, want je hoeft niet meer jaarlijks de rioolreiniging langs te laten komen. In Pijnacker-Noord hebben we deze methode

inmiddels op een aantal plekken toegepast. Waar mijn collega's stoepranden wel nodig achten, willen we zoveel mogelijk amfibievriendelijke stoepranden inzetten door schuine inritbanden te gebruiken.

En hoe moet dat ondertussen met de padden in Klapwijk? De rioolreiniging is besteld vóórdat de paddentrek op gang komt en ondertussen sluit ik me voorlopig even aan bij het legertje vrijwilligers dat padden overzet en uit putten plukt. Totdat de straten opgehoogd moet worden, daarna doen we het ook hier zonder stoepranden en trottoirkolken.

Michel Barendse is beleidsmedewerker ecologie gemeente Pijnacker-Nootdorp en docent bij de Hogeschool Inholland Delft.